

Franc Golob
državni svetnik

Številka: 450-03-9/2021/2
Vuzenica, 11. 10. 2021

2

Gospod
Alojz Kovšca
predsednik Državnega sveta

Zadeva: Pobudi v zvezi z ukinjanjem NLB Poslovalnice Muta in nekaterih drugih enot, v katerih se izvajajo storitve v javnem interesu

Na podlagi 66. in 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20 in 123/20) predlagam, da Državni svet na Vlado Republike Slovenije naslovi naslednji

p o b u d i:

- 1. Vlada Republike Slovenije naj v okviru svojih pristojnosti na NLB d. d. naslovi predlog, da se NLB Poslovalnica Muta, ki se je zaprla 1. 10. 2021, ponovno odpre in občanom ter gospodarskim subjektom z območja občin Muta in Vuzenica na ta način zagotovi nemoten dostop do bančnih storitev. V zvezi z navedeno problematiko naj Vlada Republike Slovenije pridobi tudi mnenje Banke Slovenije.**
- 2. Vlada Republike Slovenije naj prouči možnost zakonske ureditve obveznosti izvajalcev javnih storitev (npr. FURS, CSD) in drugih za občane in gospodarstvo nujnih storitev (npr. bančne, poštno, lekarniške), da ohranjajo enote in izpostave tudi v manjših krajih oz. občinah.**

Obrazložitev:

NLB d. d. je marca 2014 v Vuzenici ukinila svojo poslovalnico, kljub protestom in pobudam Občine Vuzenica, ki jih je poleg župana soglasno podal tudi občinski svet, prav tako pa tudi društvo upokojencev, društvo invalidov, ukinitvi pa je nasprotovala tudi širša javnost.

Poslovalnica NLB v Vuzenici je bila ukinjena kljub predstavljenim argumentom, da ima kar okoli 80 % vseh občanov oz. okoli 2000 fizičnih oseb odprte osebne račune v tej poslovalnici in opravljajo v njej bančne posle, poleg občanov Vuzenice pa so bančne usluge v poslovalnici koristili tudi številni prebivalci drugih občin, ki v Vuzenici koristijo usluge gospodarskih družb in javnih zavodov (npr. vrtca, šole, zdravstvene postaje, lekarne, idr.). Zlasti občani Vuzenice so bili na »svojo banko« zelo navezani, še posebej starejši občani.

Po zaprtju poslovalnice NLB v Vuzenici so morali občani Vuzenice, zlasti starejša populacija, obiskovati NLB poslovalnico v Muti, ki je sicer oddaljena le 1,5 km, vendar je treba pri tem prečkati zelo prometno glavno cesto G1-1, pri tem pa je z izjemo obnovljenega mostu čez Dravo celotna pot po državni regionalni cesti nevarna, saj nima pločnikov za pešce, cestišče je ozko ter speljano po klancu, kjer je na eni strani strmi breg, na drugi pa strmo, celo prepadno pobočje, prav tako pa ni ustrezne javne razsvetljave. Pri tem velja opozoriti, da je bila prav zaradi navedene prometne ogroženosti pred leti na Muti dograjena osnovna šola, da tamkajšnji otroci višjih razredov ne hodijo več po nevarni cesti v Vuzenico. Veliko starejših občanov nima avtomobilov in jim pot, poleg nevarnosti, predstavlja precejšen napor ali pa stroške in obremenjevanje sorodnikov za prevoz do drugega kraja. Iz navedenih razlogov so v Občini Vuzenica tudi vztrajali, da se NLB poslovalnica v Vuzenici ohrani.

S 1. 10. 2021 pa se je NLB d. d. odločila zapreti še poslovalnico na Muti, s čimer se dostopnost do bančnih uslug še dodatno poslabšuje tako za občane Občine Vuzenica kot za občane Občine Muta. Občina Muta ima okoli 3.650 prebivalcev in prav tako velik delež starejših kot Občina Vuzenica. Na to so pred zaprtjem poslovalnice večkrat opozorili tudi župan Občine Muta, številne organizacije in podjetja ter občani, ki so zaskrbljeni in nezadovoljni zaradi vedno slabše dostopnosti bank. Brez »svoje« bančne poslovalnice je ostalo več kot 8.200 prebivalcev, od tega več kot 900 starejših od 65 let, ki so navajeni bančne storitve opraviti z obiskom poslovalnice. Po zaprtju NBL poslovalnice v Muti je najbližja enota NLB v Radljah ob Dravi, ki so od Mute oddaljene vsaj 6, iz Vuzenice pa 7 km, hkrati pa je poslovalnica v samem centru Radelj ob Dravi, kjer je ob številnih upravnih, trgovskih, gostinskih in drugih institucijah težko dobiti prostor na maloštevilnih parkirnih mestih. Ker veliko starejših nima svojih vozil, javni potniški promet pa je zelo slabo urejen, saj avtobusi ne vozijo niti v Vuzenico niti v Zg. Muto, jim je še bolj otežen dostop do banke in upravljanje z lastnimi financami. Tudi s trajnostnega vidika je ta poteza NLB d. d. vprašljiva, saj bo zaradi tega prihajalo do povečane potrebe po voznjeh do Radelj ali do Dravograda oz. še dalje.

Že ob zapiranju poslovalnice NLB v Vuzenici je bil vodstvu NLB d.d. predstavljen predlog, da bi se poslovalnica NLB v Vuzenici formalno ukinila, Poslovalnica Muta, ki je po odločitvi NLB d. d. ostala, pa naj bi se preimenovala v Poslovalnico Muta-Vuzenica in bi v njej delo potekalo izmenično na obeh lokacijah. S tem bi bili v celoti doseženi cilji racionalizacije NLB d. d., saj bi bila ena poslovalnica ukinjena, obstoječa pa bi lahko z istim številom zaposlenih delovala naprej, in sicer nekaj dni v tednu tudi na lokaciji v Vuzenici, ob čemer imajo vse poslovalnice NLB d. d. v teh krajih deljen delovni čas in zato ne bi smelo biti problematično za zaposlene, če bi delali dopoldan v Vuzenici, popoldan pa na Muti ali obratno. S tem bi bili stroški dela v celoti prihranjeni. Kljub sprva ugodnemu odzivu vodstva NLB d. d., je vseeno prišlo do popolnega zaprtja enote v Vuzenici, zdaj pa se s tem sooča tudi poslovalnica na Muti. Tudi tokrat bi bilo mogoče na enak način reševati racionalizacijo dela NLB d. d., vendar očitno banka za to nima posluha. Zdaj se sicer omenja mobilna banka, ki naj bi obiskovala posamezne kraje, kar pa seveda ni enako kot obisk banke na njenem sedežu, čeprav le ob določenih urah ali dnevih v tednu. Obenem je treba poudariti, da je t.i. »bančno luknjo« sanirala država z davkoplačevalskim denarjem, kar pomeni, da tudi z denarjem občanov Vuzenica in Muta. Nedopustno je, da bi prav občani Vuzenice in Muta neposredno občutili negativne posledice sanacije bank, hkrati pa občani prejemajo informacije o visokih nagradah posameznih bančnih uslužbencev, visokih izplačilih regresov, božičnic, ipd.. Tudi Koroška banka v sklopu NLB d. d. ni bila med prezadolženimi, a je bila ukinjena in tako koroškemu gospodarstvu odvzeta »zdrava banka«.

Takšno ukinjanje institucij pomeni še enega od oblik siromašenja podeželja in krepitev določenih centrov, državne institucije pa ob tem molčijo, čeprav si vsi deklarativno prizadevajo za ohranitev življenja in razvoj podeželja. V praksi pa se prav v manjših krajih vedno znova ukinjajo enote državnih organov in druge institucije - v zadnjih letih je bilo na Koroškem, poleg samostojne Koroške banke, ukinjenih še 5 poslovalnic NLB, Policijska uprava, Postaja prometne policije Slovenj Gradec, upravni organ za obrambo, izpostave FURS in CSD-jev, osiromašen je bil izpitni center za motorna vozila, idr. - prav tako se ukinjajo določene srednje šole, sedeži večjih gospodarskih družb (elektrarne, elektrodistribucijska podjetja, idr.), vse pogostejše pa so tudi informacije o ukinjanju poštnih poslovalnic, lekarn in drugih institucij. Istočasno pa se veliko zaposluje na državni ravni in v centrih, kjer se množično ustanavljajo nove organizacijske enote in nenehno raste število zaposlenih.

Državni svetnik
Franjo Golob, I. r.

V vednost:
- NLB, d. d.

- Banka Slovenije